

Rekenbeleid

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	2
Visie en Antroposofie	2
Plan van aanpak.....	3
Succesfactoren voor het rekenonderwijs op KGC.....	4
Vakoverstijgend.....	4
Protocol ERWD	5
Doel van het Protocol ERWD.....	5
Aansluiting basisonderwijs.....	5

Voorwoord

Dit is het beleidsplan rekenen van het Karel van Grote College voor schooljaar 2022-2023. Dit plan is een dynamisch werkplan en zal regelmatig geëvalueerd, aangepast en bijgesteld worden.

Inleiding

Op het Karel de Grote College krijgen leerlingen in het voortgezet onderwijs te maken met een rekenonderwijs als onderdeel van het leerplan. Het niveau wordt verbonden aan het referentiekader rekenen, zoals vastgesteld is in de wet referentieniveaus. De leerlingen van de verschillende niveaus in het voortgezet onderwijs moeten een bepaald niveau halen.

Het Karel de Grote College wil de leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op rekenen niveau 1F, 2F/2A of 3F. Bovendien willen we een goede voorbereiding op vervolgoopleidingen bieden.

Visie en Antroposofie

Wij willen de kinderen passend onderwijs bieden, onderwijs dat is afgestemd op de ontwikkeling en de mogelijkheden van elke individuele leerling. Omdat ieder kind op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo de rekenkundige doelen bereikt, zullen we naast differentiatie ook naar een individuele benadering streven. Deze zijn afgestemd op de specifieke behoeften van individuele leerlingen die rekenzwak zijn of ernstige rekenproblemen hebben. Ons rekenonderwijs is gericht op het bereiken van functionele gecijferdheid. Het gaat erom dat de jonge volwassenen adequaat kunnen handelen in dagelijkse situaties. In onze complexe samenleving moeten we leerlingen wegwijzen maken in een cultuur die een hoge mate van abstraherend vermogen verlangt. Abstrahering wordt vanuit het reken-didactisch standpunt [dat het gaat om behoud van inzicht en abstracties die in nauwe relatie staan met concrete situaties] tot stand gebracht door reflectie. Wiskunde moet je dan ook zien als het denken over het eigen handelen. Interactie en het verwoorden van de rekenhandelingen is dus heel belangrijk. Als vrijeschool gebruiken wij het rekenen als ontwikkelingsstof om je als mens te kunnen ontwikkelen. Wij gebruiken het ontdekken van de wetmatigheden van de wereld als voortraject om tot het rekenen te komen. De stof wordt aangeboden vanuit doen naar het denken. Vanuit het geheel knippen we de stof op naar delen.

Vanuit het rekenteam bestaat een wens om niet alleen naar didactiek en de opbrengsten te kijken, maar ook onze antroposofische achtergrond niet te vergeten en weer op te frissen. Wie leerlingen leert rekenen schenkt ook aandacht aan de persoonlijkheid van het kind. Wanneer je met leerlingen rekent, moet je je dus afvragen wat je daarmee in hen wakker maakt. Spreken we misschien krachten aan die van het kind een berekenend mens maken, een uitbuiters, een egoïst....? Of kunnen we door het rekenen andere, wellicht edeler krachten tot ontwikkeling brengen?

Voor de vrijeschoolleraar is leerstof niet alleen doel op zichzelf, maar vooral een middel dat vormend ingrijpt in de ontwikkeling van kinderen.

Plan van aanpak

In klas 7 maken de leerlingen een toets op 1F niveau. Dit is het niveau wat de kinderen eind basisschool, begin klas 7 moeten hebben. De toets bestaat uit 4 domeinen. Via Studyflow analyseren de docenten de toets en zetten ze voor de leerlingen een route uit om te oefenen met de domeinen die zij moeilijk vinden. Dit doen de leerlingen om de week. De andere week gaat de docenten op een speelse manier (mbv een spel) om met de stof. Denk aan tafels, breuken, verhoudingen etc. De docent kan hier zijn of haar eigen draai aan geven en daarbij een onderwerp pakken wat de klas nodig heeft. Doordat de leerlingen door middel van spel en beweging omgaan met de rekenstof blijft deze stof ook beter hangen (denken, voelen en doen). Deze manier van werken past bij de visie van de Vrije School. Het oefenen van sommetjes gebeurt dat via een programma op de computer zodat de leerlingen gericht en op eigen niveau kunnen oefenen.

In klas 8 krijgen alleen de leerlingen die moeite hadden met rekenen weer een toets en doen we hetzelfde als bij klas 7. Alleen gaan deze leerlingen zelfstandig thuis aan de slag met de planner (Studyflow). Dit geeft meer inzicht in wat een leerling wel of niet kan en waar men wel of geen aandacht aan moet besteden. De leerlingen kunnen dan vragen stellen aan de RT'er en de rekencoördinator. Zij monitoren van een afstand de voortgang van de leerlingen en hebben e.v.t. contact met ouders. Met deze manier proberen we de mogelijkheden te creëren waardoor leerlingen zich eigenaar voelen van hun verantwoordelijkheid en ontwikkelingen. Een voldoende mate van gecijferdheid is een belangrijke voorwaarde om te kunnen deelnemen aan de maatschappij. Daardoor vinden we dat Rekenen een belangrijke basisvaardigheden is en daar wordt ruim voldoende aandacht aan besteed.

In klas 9K&A krijgen de leerlingen een 2F toets en gaan we hetzelfde te werk als in klas 7. Alleen dan op een hoger niveau. Doordat de leerlingen door middel van spel en beweging omgaan met de rekenstof blijft deze stof ook beter hangen (hoofd, hart en handen). Deze manier van werken past bij de visie van de Vrije School. Het oefenen van sommetjes gebeurt dat via een programma op de computer zodat de leerlingen gericht en op eigen niveau kunnen oefenen.

In klas 11H5 en 12H5 krijgen de leerlingen (die geen wiskunde in hun pakket hebben) een 3F toets. Zij krijgen dan ook een planner en gaan daarmee voornamelijk zelfstandig (via Studyflow) mee aan de slag. Eén keer per maand is er een bijeenkomst en ze kunnen via TEAMS vragen stellen. In toetsweek 1 is er een toets over de domeinen Getallen en Meten. In toetsweek 2 is er een toets over de domeinen Verbanden en Verhoudingen. Het gemiddelde van deze twee toetsen samen is het SE cijfer. Met deze manier proberen we de mogelijkheid te creëren waardoor leerlingen zich eigenaar voelen van hun verantwoordelijkheid en ontwikkelingen. Rekenen vinden we belangrijke basisvaardigheden is en daar wordt ruim voldoende aandacht aan besteed.

Succesfactoren voor het rekenonderwijs op KGC

Belangrijkste succesfactor: Met plezier naar de rekenles!!

Vakoverstijgend

Rekenvaardigheden gebruik je niet alleen bij het vak Rekenen. Juist ook in andere vakken moeten leerlingen dit (onbewust) toepassen. Wanneer er aparte rekenlessen gegeven worden heeft de docent meer tijd om het rekenonderwijs te linken aan andere vakken. De visuele modellen in de rekenmethode ondersteunen dit, waardoor de leerlingen bij vakken als wiskunde, economie, natuurkunde, scheikunde, biologie of aardrijkskunde beter hun rekenvaardigheden kunnen toepassen.

Protocol ERWD

In het Protocol Ernstige Reken-Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD) wordt beschreven wat de school kan doen aan het signaleren en begeleiden van leerlingen met een verklaring ernstige reken-wiskunde problemen en leerlingen met een verklaring dyscalculie. Inhoud van het protocol ERWD:

- de uitgangspunten van het protocol
- signalen van ernstige reken-wiskunde problemen
- de daarbij in te zetten didactische modellen
- taken en verantwoordelijkheden
- aanpassingen en hulpmiddelen
- het schoolexamen en centraal schriftelijk examen

Doel van het Protocol ERWD

- het bieden van passend rekenwiskunde-onderwijs aan alle leerlingen
- het bieden van handreikingen voor de preventie van reken-wiskunde problemen
- het bieden van handreikingen en richtlijnen om problemen in de reken/wiskundige ontwikkeling vroegtijdig te signaleren en verhelpen
- het verhogen van de kwaliteit van de begeleiding van leerlingen met (ernstige) rekenwiskunde-problemen of dyscalculie

Aansluiting basisonderwijs

Het is van groot belang dat er vanuit het basisonderwijs een goede aansluiting is op het VO. Basisscholen worden op termijn verplicht om valide en betrouwbare gegevens per leerling over het behaalde eindniveau aan te leveren aan de hand van de referentieniveaus. De te ontvangen relevante gegevens vanuit de basisschool zullen worden toegevoegd aan het individuele leerling dossier. Tijdens een warme overdracht kan er specifieke informatie ingewonnen worden over leerlingen met een leerachterstand op het gebied van rekenen. Er komt op deze manier een duidelijk beeld tot stand over wat de leerling wel of niet beheerst en op welke wijze er aandacht aan de achterstand besteed is. Handelingsplannen kunnen worden opgevraagd. Voor het basisonderwijs is niveau 1F verplicht.

C. van Heertum en M. Fakir, november '22